

Mākslīgais intelekts: ceļš uz efektivitāti 2/9/25

Direktore IT konsultāciju nodaļā, PwC
Latvija
Dr.dat. Baiba Apine

Jau vairāk nekā gadu PwC palīdz klientiem ieviest praktiski izmantotus mākslīgā intelekta (MI) risinājumus, kuri optimizē ikdienas darbu, izmantojot Microsoft Copilot tehnoloģiju. Nekodējam neko specifisku, taču palīdzam tikt pie labi izmantojama risinājuma, izmantojot pieejamās pielāgošanas iespējas. Šādas tehnoloģijas ļauj uzņēmumiem paaugstināt darba efektivitāti un pielāgoties dinamiskajai tirgus videi.

Daudzi uzņēmumi jau ir izmēģinājuši 1-2 MI licences un bieži vien secina, ka tehnoloģija nav pietiekami attīstīta plašai lietošanai. Tomēr šāds viedoklis var būt pārsteidzīgs. Ir vērts pārdomāt, kā MI varētu tikt izmantots dažādos scenārijos, pirms to noraidīt.

PwC ikgadējā uzņēmumu vadītāju aptaujā, kas ik gadu tiek prezentēta Pasaules Ekonomikas forumā Davosā, 56% vadītāju atzinuši efektivitātes uzlabojumus pēdējā gada laikā, un 32% ziņojuši par ieņēmumu pieaugumu. Lai gan cerības bija augstākas un MI vēl nav plaši integrēts uzņēmumu pamatdarbībā, 47% vadītāju plāno to darīt nākamajā gadā. Tas norāda uz lielu pilnībā vēl neizmantotu potenciālu.

Mākslīgais intelekts ir lielisks palīgs mazu uzdevumu veikšanā, piemēram, šķirot e-pastus, analizēt lielus dokumentus, meklēt atbildes uz jautājumiem, tulkot. Mākslīgais intelekts spēj apkopot informāciju no dažādiem avotiem un pārformulēt tekstu, lai tas būtu piemērots sociālo tīklu ierakstiem. Ražošānā MI izmanto kvalitātes kontrolei, lai identificētu novirzes no standarta. Lai gan revolūcija vēl nav notikusi, evolucionāri uzlabojumi ir acīmredzami.

Lai gan MI radīts jauna satura ģenerēšanai tekstā, attēlos un mūzikā, praksē tas ir daudz noderīgāks izmaksu samazināšanai. Pasaulē jau ir tik daudz satura, ka cilvēkiem ir grūti to aptvert, tāpēc MI pievienotā vērtība šajā jomā var nebūt tik būtiska. Ik dienu tiek radīts milzīgs apjoms jauna satura, piemēram, YouTube platformā katru minūti tiek augšupielādētas vairāk nekā 500 stundas video. Un tā nu mēs atgriezāties pie MI izmantošanas izmaksu samazināšanai turklāt visā uzņēmumā, nevis tikai 1 - 2 licences dažiem cilvēkiem.

Lai veiksmīgi ieviestu MI uzņēmumā, vispirms ir jānovērtē organizācijas MI brieduma līmenis. Tas nozīmē, ka uzņēmumam ir jāizprot, cik gatavs tas ir pieņemt un mērogot MI izmantošanu. Šis novērtējums palīdzēs noteikt, kādā stadijā uzņēmums atrodas un kādi soļi jāveic, lai veiksmīgi integrētu MI tehnoloģijas savā darbībā.

Nākamais solis ir definēt skaidrus mērķus MI ieviešanai, saskaņotus ar uzņēmuma stratēģiju. Tad jāizvēlas pilotprojekti, kuri atbalsta mērķus. Piemēram, ja mērķis ir samazināt izmaksas, nepieņemot darbā asistentus, uzticot asistenta darbus pildīt MI, ir jārealizē pāris pilotprojektu, kur dažādu struktūrvienību darbinieki ikdienā izmanto MI, un jāizmēra rezultāti - darba laika ietaupījums.

Trešais solis ir novērtēt un pielāgot mākoņa infrastruktūru, jo MI ir mākonī funkcionējoša tehnoloģija.

Visbeidzot, ir svarīgi ieviest atbildīgas MI prakses, lai nodrošinātu MI tehnoloģiju likumīgu, ētisku un uzticamu izmantošanu. Uzņēmuma juristam vai atbilstības speciālistam ir jāpārbauda prototipu scenāriji, lai uzņēmuma darbība atbilstu tiesību aktiem.